

Advies van 10 april 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [naam],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. J.P.C. van den Bogaard, advocaat te Eindhoven,

tegen:

[naam],
geboren op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
lid van Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes,
juridisch adviseur: mr. [naam] te [plaats].

1. De procedure

1.1. Het klaagschrift met een bijlage is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 2 augustus 2012. Op 26 november 2012 is bij de griffie een verweerschrift van aangeklaagde met bijlagen ingekomen. Op 30 januari 2013 is een nadere e-mail met een bijlage van aangeklaagde ingekomen die dient ter aanvulling op het verweerschrift.

1.2. Op 4 februari 2013 is een brief ontvangen van broeder [naam], de provinciale overste van de Congregatie. Op 6 en 11 maart 2013 zijn brieven met bijlagen ontvangen van mr. Van den Bogaard voornoemd. Tenslotte is een e-mail van aangeklaagde ontvangen van 15 maart 2013.

1.3. Op 21 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn echtgenote, mevrouw [naam]. Klager heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. Van den Bogaard.

Namens aangeklaagde is verschenen mr. [naam] voornoemd. Namens de Congregatie is verschenen [naam] voornoemd. Mr. [naam] heeft ter zitting een kopie van een deel van een zeer recent door haar van aangeklaagde ontvangen e-mail overgelegd.

2. De klacht

2.1. Klager nam in 1975, hij was toen twaalf jaar oud, deel aan een jeugdkamp van het Jeugdwerk [naam] in [plaats]. Aangeklaagde was destijds actief in het jeugdwerk en het

jeugdchor van [naam]. Het jeugdkamp vond voor de kinderen in de leeftijd van klager plaats in de bossen van de gemeente [naam], de oudere kinderen gingen op kamp naar [land].

Op een avond vond een speurtocht plaats waaraan alle kinderen meededen behalve klager en een andere jongen. Zij hadden corvee en zouden eerst na afronding van hun taken bij de groep aansluiten. Zij bleven alleen met aangeklaagde in het kamp achter. Zij moesten in zijn tent komen. Aangeklaagde trok zijn broek omlaag en klager en de andere jongen moesten aangeklaagde aftrekken. Aangeklaagde nam daartoe de hand van klager en maakte daarmee aftrekbewegingen om zijn penis. Klager wist zich, voordat aangeklaagde klaarkwam, uit de omknelling door aangeklaagde te bevrijden en vluchtte uit de tent. De andere jongen bleef met aangeklaagde achter. Klager kwam buiten in het donkere kamp terecht. Hij voelde zich erg angstig.

Klager heeft later aan de andere jongen gevraagd of hij niet bang was geweest en of hij dat vaker met aangeklaagde moest doen. Deze jongen antwoordde dat het vaker gebeurde en dat hij het niet heel eng vond, maar ook niet heel fijn.

Niet lang na het jeugdkamp moest klager van aangeklaagde in de materialenkamer van [naam] komen, die lag bij het repetitielokaal waar het jeugdchor oefende. Aangeklaagde deed daar vaker, op individuele basis, zang- of ademhalingsoefeningen met koorleden. Aangeklaagde begon klager daar te strelen, onder het t-shirt. Klager moest ook zijn hand in het kruis van aangeklaagde leggen, over de broek heen, en aangeklaagde begon zich tegen die hand aan te drukken. Aangeklaagde betastte ook het kruis van klager. Klager liet niet toe dat aangeklaagde ook met diens hand in de broek van klager ging. Aangeklaagde probeerde dat met meer geweld te doen, doch klager riep dat hij het niet wilde. Aangeklaagde hield op en werd kwaad op klager. Hij zei dat klager zich niet moest aanstellen, dat de andere jongens het wel fijn vonden en dat klager er anders niet meer bij zou horen. Dit heeft grote indruk op klager gemaakt.

2.2. Klager is jarenlang bang geweest voor aanrakingen. Dat bemoeilijkte het contact met leeftijdsgenoten, vooral in de jaren tijdens en na zijn puberteit. Op latere leeftijd is het van invloed geweest op het contact met collega's. Dit werd pas minder vanaf 1982, toen klager zijn huidige echtgenote ontmoette. Hij is nu min of meer over zijn angst voor fysiek contact heen.

Het misbruik heeft ook geleid tot vervreemding van zijn ouders. Klager heeft geprobeerd het misbruik bij hen aan de orde te stellen, doch zij wilden er niets van weten omdat aangeklaagde een prominente plek innam in de lokale gemeenschap. De relatie tot zijn ouders is er een vol afstand en onuitgesproken zaken gebleven. Klager denkt dat het gebeurde zijn ouders, als gelovige mensen, veel verdriet heeft gedaan en dat ze zichzelf hebben verweten dat ze klager hiertegen niet hebben beschermd. Klager heeft, mede omdat zijn ouders niets van het misbruik wilden weten, destijds afscheid genomen van [naam]. Dat leidde tot een isolement omdat al zijn vriendjes daarbij aangesloten waren.

2.3. Klager wil excuses en een oprechte spijtbetuiging van aangeklaagde. Klager wil voorts weten wie binnen de Congregatie of, breder gezien, binnen de Kerk bekend was met het wangedrag van aangeklaagde. Klager vindt het belangrijk dat wordt nagegaan of aangeklaagde zich in [land], waar hij sinds 1988 bij jeugdwerkprojecten betrokken is, ook schuldig heeft gemaakt aan misbruik. Klager wil dat de Congregatie hem daarvan op de hoogte stelt. Tenslotte wenst klager een financiële compensatie.

3. Het verweer

Aangeklaagde heeft in zijn verweerschrift stellig ontkend dat hij betrokken is geweest bij misbruik. In de e-mail van 30 januari 2013 heeft hij erkend dat hij éénmaal een tienjarig jongetje gevraagd heeft om zich voor hem te ontkleden. In de e-mail van 15 maart 2013 heeft aangeklaagde onvoorwaardelijk erkend zich aan seksueel misbruik schuldig te hebben gemaakt. In het ter zitting overgelegde gedeelte van een e-mail heeft hij in verband daarmee de naam van (onder meer) klager genoemd.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Gelet op de onvoorwaardelijke erkenning van aangeklaagde staat voor de Klachtencommissie vast dat het seksueel misbruik als door klager gesteld door aangeklaagde is begaan. Het gaat dan om het éénmaal dwingen van klager om hem af te trekken. Voorts gaat het om het éénmaal strelen van klager door aangeklaagde onder het t-shirt, het dwingen van klager om een hand in het kruis van aangeklaagde te leggen, over de broek heen, waarna aangeklaagde met zijn geslacht tegen die hand aandrukte en voorts de poging om een hand in de broek van klager te steken.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas twaalf jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

4.5. Over het verzoek van klager om een financiële vergoeding kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegroundverklaring van de klacht door de kerkelijk gezagsdrager kan klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding wenden tot de Compensatiecommissie.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de provinciale overste van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes, broeder [naam], de klacht geground te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 april 2013 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, drs. J.H.L.L. Kunnen en drs. L. Erftemeyer, leden, bijgestaan door mr. M.J.C. van Leeuwen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.